

Svećenici — organizatori ustaške milicije

U mnogim mjestima katolički svećenici, a naročito franjevci bili su organizatori ustaških milicija koje su regrutirane iz redova župljana. Oni su naoružavali sela da bi osigurali ustašku vlast, a kasnije su iz redova milicionera regrutirali elitne ustaške jedinice. Navodi se jedan dio svećenika-ustaša, među kojima se spominju i organizatori ustaške milicije prema podacima Zemaljske komisije za utvrđivanje ratnih zločinaca i njihovih pomagača br. 12.846, 12.847:

COSIĆ FRA ALOJZIJE iz Kotor Varoši. S oltara pozivao narod da stupi u ustaške redove, a tko se tome ne bi odazvao, prokleo bi ga. Bio je jedan od osnivača Kotor-Varoške milicije. Oktobra 1944. god. bio je u deputaciji koja je od generala Metibiša iz Banja-Luke tražila pojačanje Kotor-Varoške milicije. Bio je prisni prijatelj Gutić Viktora i Blaža. Odlikovan križem za zasluge 1942. god.

PETRIVAČ FRA MIROSLAV iz Prozora. Stalno se nalazio u društvu Kovačevića Nikole, ustaškog krvnika, Žutić Marka, ustaškog logornika. S Kovačevićem je dolazio u Zagreb radi podizanja novca za pomoć narodu sreza prozorskog, a koji je novac potrošen u privatne svrhe, dok se narodu nije dijelilo ništa. S Kovačevićem je odlazio i u Mostar do nekih generala Simića i Crnoga radi organizacije ramske milicije. Iz ustaškog stožera u Mostaru podizao je novac za ustaške familije, koji je on lično dijelio. Bio je veliki prijatelj pukovnika Krešimira Kuraje.

GRBOVAC FRA KARLO, Duvno. Po osnivanju NDH vršio dužnost povjerenika u svojoj župi. Zajedno s emigrantima Kapulicom Matom i Boškovićem Matom radio na osnivanju zaštite, koja je imala za dužnost da u zajednici sa žandarmerijskom stanicom razoružava vojnike bivše Jugoslavije, te da im oduzima vojničku spremu i odijela. Organizirao je zbor, na kojemu je govorio pozivajući narod da se svrsta u ustaški pokret.

Jednoga dana 1942. g. poslije održane mise pročitao je jedan politički referat u kojem se govorilo kako je hrvatski narod dugo godina bio u ropstvu i da je sada jednom došao do dugo očekivane slobode i države na čelu s »poglavnikom« Pavečićem. Istupao je protiv NOP-a u svojoj propagandi.

MAJIĆ DON ILEJA, iz duvanjskog sreza. Bio je ustaški logornik 1941. g. u Čapljini za vrijeme pokolja Srba u tamošnjem kraju. 1945. godine je organizirao ustašku miliciju u Raškom Polju.

NALETILIĆ FRA STJEPAN, iz duvanjskog sreza. 1939. g. bio je franjevac. 1941. g. bio je u ustaškom odboru u Duvnu. Za vrijeme pokolja u ovom srezu bio prisno povezan s poznatim zlikovcem fra Mijom Čujićem i skupa s njime nagonio srpski narod da prelazi na katoličku vjeru. S oltara pozivao narod da prilazi ustašama.

ČORIĆ FRA VIDAK, za vrijeme oslobodilačkog rata bio je ustaški logornik u Brodu. Zaklinjao ustaše za vrijeme bivše Jugoslavije u Širokom Brijegu i odgajao ustašku mladež u ustaškom duhu u gimnaziji. Organizirao je odlazak ustaša u Nevesinje i Berkoviće radi pokolja srpskog naroda. Ustaški glavni stan 20. maja u listu »Nova Hrvatska« postavlja imenovanog za tabornika u Jastrebarskom.

Naslov originala:

Dokumenti o protunarodnom radu i zločinima jednog dijela katoličkog klera, Zagreb 1946.

Redigirali i izdali:

Joža Horvat i Zdenko Štambuk

Urednik reprinta 2008.:

Mr.sci. *Božidar Dugonjić*

Predgovor reprinta 2008.:

Drago Pilsel

Tisak:

Željeznička tiskara, d.o.o., Zagreb

Nakladnik:

Zaklada August Cesarec

Za nakladnika:

Božidar Dugonjić

CIP zapis dostupan u računalnom katalogu Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem 656716

ISBN 978-953-95475-1-4